

III

(Akty przygotowawcze)

EUROPEJSKI BANK CENTRALNY

EUROPEJSKI BANK CENTRALNY

OPINIA EUROPEJSKIEGO BANKU CENTRALNEGO

z dnia 2 marca 2012 r.

w sprawie projektu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego program wymiany, pomocy i szkoleń dla ochrony euro przed fałszowaniem (program „Perykles 2020”)

(CON/2012/17)

(2012/C 137/02)

Wprowadzenie i podstawa prawna

W dniu 26 stycznia 2012 r. Europejski Bank Centralny (EBC) otrzymał wniosek Rady Unii Europejskiej o wydanie opinii w sprawie projektu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego program wymiany, pomocy i szkoleń dla ochrony euro przed fałszowaniem (program „Perykles 2020”) ⁽¹⁾ (zwanego dalej „projektem rozporządzenia”). W dniu 6 lutego 2012 r. EBC otrzymał od Parlamentu Europejskiego drugi wniosek o wydanie opinii w sprawie tego samego projektu rozporządzenia.

Właściwość EBC do wydania opinii wynika z art. 133 oraz art. 127 ust. 4 i art. 282 ust. 5 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej. Rada Prezesów wydała niniejszą opinię zgodnie ze zdaniem pierwszym art. 17 ust. 5 Regulaminu Europejskiego Banku Centralnego.

1. Uwagi ogólne

1.1. Program „Perykles” to program wymiany, pomocy i szkoleń dla ochrony euro przed fałszowaniem i powiązanych oszustwami. Projekt rozporządzenia zastąpi podstawę prawną programu „Perykles”, która wygaśnie pod koniec 2013 r. ⁽²⁾, tym samym przedłużając okres jej obowiązywania do końca 2020 r. EBC ponownie stwierdza, że program Perykles stanowi istotny wkład do działań podejmowanych przez EBC, Europol oraz władze krajowe w zakresie zwalczania fałszerstw euro ⁽³⁾. EBC wyraża przekonanie, że program „Perykles 2020” będzie nadal przyczyniał się do zachowania wiarygodności banknotów euro, w tym ich drugiej serii.

⁽¹⁾ COM(2011) 913 wersja ostateczna.

⁽²⁾ Program „Perykles” został pierwotnie wprowadzony decyzją Rady 2001/923/WE z dnia 17 grudnia 2001 r. ustanawiającą program wymiany, pomocy i szkoleń dla ochrony euro przed fałszowaniem (program „Perykles”) (Dz.U. L 339 z 21.12.2001, s. 50). Obowiązywanie decyzji Rady 2001/923/WE zostało rozszerzone na państwa członkowskie spoza strefy euro poprzez decyzję Rady 2001/924/WE z dnia 17 grudnia 2001 r. rozszerzającą skutki decyzji ustanawiającej wymianę, pomoc i programy szkoleniowe w zakresie ochrony euro przed fałszowaniem (program „Perykles”) na państwa członkowskie, które nie przyjęły euro jako jednej waluty (Dz.U. L 339 z 21.12.2001, s. 55). Późniejsze zmiany decyzji Rady 2001/923/WE rozszerzyły zakres i okres obowiązywania programu „Perykles” do dnia 31 grudnia 2013 r.

⁽³⁾ Zob. pkt 1 opinii EBC CON/2006/35 z dnia 5 lipca 2006 r. wydanej na wniosek Rady Unii Europejskiej w sprawie dwóch projektowanych decyzji Rady dotyczących programu wymiany, pomocy i szkoleń dla ochrony euro przed fałszowaniem (program „Perykles”) (Dz.U. C 163 z 14.7.2006, s. 7). Wszystkie opinie EBC są publikowane na stronie internetowej EBC pod adresem: <http://www.ecb.europa.eu>

- 1.2. EBC podkreśla swój czynny udział w działaniach zwalczających fałszowanie banknotów euro. W szczególności EBC opracowuje projekty oraz zaawansowane parametry techniczne banknotów, które pozwalają ogółowi społeczeństwa oraz ekspertom na rozróżnianie między autentycznymi a fałszywymi banknotami euro. Aby wyprzedzać działania fałszerzy, przyjętą praktyką jest udoskonalanie banknotów będących od kilku lat w obiegu. Również Eurosystem stosuje ten środek zapobiegawczy i wkrótce rozpocznie produkcję drugiej serii banknotów euro. Ponadto w swoim Centrum Analiz Fałszerstw EBC analizuje nowe rodzaje fałszyfikatów i wykorzystuje uzyskaną wiedzę do skuteczniejszego doradzania organom ścigania. Centrum Analiz Fałszerstw koordynuje przekazywanie wszystkim właściwym podmiotom wszelkich dostępnych technicznych i statystycznych danych dotyczących fałszowania euro.

2. Uwagi szczegółowe

- 2.1. Drugi ustęp artykułu 4 projektu rozporządzenia określa sposób oceny osiągnięcia szczegółowych celów programu „Perykles 2020”. W tym zakresie wyniki zależą nie tylko od skutecznych działań w ramach programu „Perykles 2020”, ale również od wielu czynników zewnętrznych, w tym od liczby fałszyfikatów będących w obiegu, wystarczającej dostępności ludzkich, finansowych i technicznych zasobów w organach finansowych, technicznych, organach ścigania i organach sądowych, jak i od wdrażania innych szkoleń organizowanych dla tych organów. W związku z tym program powinien podlegać ocenie pod kątem wszystkich aspektów wpływających na oszustwa i fałszowanie euro. EBC zaleca zatem pełne zaangażowanie EBC i Europolu w przeprowadzanie oceny programu „Perykles 2020” przewidzianej w art. 12 ust. 3 i ust. 4 projektu rozporządzenia.
- 2.2. Wnioski przedstawiane przez uczestniczące państwa członkowskie w ramach programu „Perykles 2020” mogą obejmować uczestników z państw trzecich, jeśli ich obecność jest istotna dla ochrony euro. Uznając korzyści dla zapobiegania fałszowaniu euro i oszustwom na całym świecie wynikające z udziału w programie „Perykles 2020” państw trzecich, EBC wskazuje, że udział ten powinien mieć charakter rozsądny i proporcjonalny.
- 2.3. EBC zauważa, że art. 8 ust. 2 lit. a) i c) oraz art. 10 ust. 3 projektu rozporządzenia dotyczy używania narzędzi wykrywających i przewiduje udzielanie dotacji na sfinansowanie zakupów sprzętu. EBC zgadza się z propozycją udzielania dotacji na zakup ogólnego wyposażenia laboratoryjnego, takiego jak mikroskopy, czytniki podczerwieni, suwmiarki, densytometry, mikrometry, czytniki przewodności i magnetyczności, które wspomagają proces dochodzeniowy, ale nie są specjalnie zaprojektowane lub sprzedawane jako sprzęt służący do wykrywania fałszyfikatów. EBC uważa, że jedynymi wiarygodnymi maszynami i urządzeniami wykrywającymi fałszyfikaty są maszyny i urządzenia, które wskazano na stronie internetowej EBC jako poddane testom obejmującym aktualne rodzaje fałszyfikatów i autentycznych banknotów wykazujących wiele cech normalnego zużycia. Takie maszyny i urządzenia są jednak przeznaczone dla podmiotów zawodowo zajmujących się obsługą gotówki i w zasadzie nie należą do zakresu wyspecjalizowanych organów ds. zwalczania fałszowania, określonych w art. 8 ust. 2 lit. c) projektu rozporządzenia jako grupy docelowe⁽¹⁾. Dlatego też EBC wyraża opinię, że niewłaściwe jest rozważanie zakupu przyrządów do rozpoznawania fałszyfikatów z funduszy programu „Perykles 2020” bądź używania przyrządów do rozpoznawania fałszyfikatów przez wyspecjalizowane organy ds. zwalczania fałszowania.
- 2.4. Aby uniknąć powielania pracy i nakładania się kompetencji programu „Perykles 2020” i innych odpowiednich programów i działań, oraz w celu zapewnienia rozwoju wspólnej strategii przeciwdziałania fałszowaniu euro i oszustwom, korzystne byłoby, aby Komisja, EBC oraz Europol wspólnie dokonywały oceny inicjatyw finansowanych w ramach programu „Perykles 2020”⁽²⁾. Motyw 7 i art. 11 projektu rozporządzenia powinny zatem zostać zmienione w taki sposób, aby uwzględnić: a) przeprowadzanie przez Komisję w odpowiednim terminie konsultacji z głównymi zainteresowanymi

⁽¹⁾ Ponadto, ze streszczenia oceny skutków (SEK(2011) 1615 wersja ostateczna) jasno wynika, że finansowanie zakupu sprzętu dotyczy wyspecjalizowanych organów zajmujących się zwalczaniem fałszerstw z państw trzecich do ochrony euro przed fałszowaniem, ze szczególnym uwzględnieniem wyspecjalizowanych organów prowadzących działalność w szczególnych państwach trzecich, które mają inne priorytety niż zwalczanie fałszowania euro.

⁽²⁾ Zob. pkt 3 opinii EBC CON/2005/22 z dnia 21 czerwca 2005 r. wydanej na wniosek Rady Unii Europejskiej w sprawie dwóch projektowanych decyzji Rady dotyczących programu wymiany, pomocy i szkoleń dla ochrony euro przed fałszowaniem (program „Perykles”) (Dz.U. C 161 z 1.7.2005, s. 11) oraz pkt 2.2 opinii EBC CON/2006/35 z dnia 5 lipca 2006 r. wydanej na wniosek Rady Unii Europejskiej w sprawie dwóch projektowanych decyzji Rady dotyczących programu wymiany, pomocy i szkoleń dla ochrony euro przed fałszowaniem (program „Perykles”) (Dz.U. C 163 z 14.7.2006, s. 7).

podmiotami dotyczących rocznego programu prac oraz b) uzyskanie zgody EBC i Europolu na roczny program prac w celu jego przyjęcia ⁽¹⁾. W tym względzie należy zapewnić EBC i Europolowi wystarczający okres czasu na przeanalizowanie projektu rocznego programu prac i przedstawienie swoich opinii zanim projekt ten będzie przedmiotem dyskusji w ramach odpowiedniego komitetu doradczego.

- 2.5. EBC przyjmuje z zadowoleniem art. 12 ust. 1 projektu rozporządzenia nakładający na Komisję obowiązek wdrażania programu „Perykles 2020” we współpracy z państwami członkowskimi poprzez przeprowadzanie konsultacji na różnych etapach jego wdrażania, uwzględniając odpowiednie rozwiązania zastosowane przez inne właściwe organy, w szczególności EBC i Europol. Artykuł 12 ust. 1 projektu rozporządzenia zapewnia zarówno wystarczający poziom współpracy na szczeblu unijnym jak i spójność pomiędzy programem „Perykles 2020” a innymi odpowiednimi programami i działaniami, EBC zaleca jednak, aby Komisja pozostawiła wystarczającą ilość czasu na zapoznanie się z dokumentacją dotyczącą rocznego programu prac przed zasięgnięciem opinii EBC i Europolu w tej sprawie w ramach odpowiedniego komitetu doradczego.
- 2.6. EBC zaleca zmianę proponowanego art. 12 ust. 3 i 4 zapewniającą udział EBC i Europolu w ocenie efektywności i skuteczności programu „Perykles 2020” oraz możliwości jego przedłużenia, modyfikacji lub zawieszenia.

Sporządzono we Frankfurcie nad Menem dnia 2 marca 2012 r.

Mario DRAGHI

Prezes EBC

⁽¹⁾ Zob. punkt 8 opinii EBC CON/2005/22.

ZAŁĄCZNIK

Propozycje zmian

Tekst proponowany przez Komisję	Zmiany proponowane przez EBC ⁽¹⁾
Zmiana nr 1 Motyw 7 projektu rozporządzenia	
<p>„(7) Należy zagwarantować spójność i komplementarność niniejszego programu działań Unii z innymi programami i działaniami. W celu wdrożenia niniejszego programu Komisja powinna, w ramach odpowiedniego komitetu doradczego, przewidzianego w rozporządzeniu (WE) nr 1338/2001, przeprowadzić z głównymi zainteresowanymi stronami (w szczególności z właściwymi organami krajowymi wyznaczonymi przez państwa członkowskie, z EBC i z Europol) wszystkie niezbędne konsultacje w celu oceny potrzeb w zakresie ochrony euro, a zwłaszcza w zakresie wymiany, pomocy i szkoleń.”</p>	<p>„(7) Należy zagwarantować spójność i komplementarność niniejszego programu działań Unii z innymi programami i działaniami. W celu wdrożenia niniejszego programu Komisja powinna, w ramach odpowiedniego komitetu doradczego, przewidzianego w rozporządzeniu (WE) nr 1338/2001, przeprowadzić z głównymi zainteresowanymi stronami (w szczególności z właściwymi organami krajowymi wyznaczonymi przez państwa członkowskie, z EBC i z Europol) wszystkie niezbędne konsultacje w celu oceny potrzeb w zakresie ochrony euro, a zwłaszcza w zakresie wymiany, pomocy i szkoleń. W odpowiednim czasie przed przyjęciem rocznego programu prac Komisja powinna przeprowadzić z głównymi zainteresowanymi stronami wszystkie niezbędne konsultacje w celu oceny potrzeb w zakresie ochrony euro. W celu wdrożenia niniejszego programu Komisja powinna w szczególności zasięgnąć opinii właściwych organów krajowych wyznaczonych przez państwa członkowskie oraz uzyskać zgodę EBC i Europolu na roczny program prac w ramach odpowiedniego komitetu doradczego, przewidzianego w rozporządzeniu (WE) nr 1338/2001, zwłaszcza w zakresie wymiany, pomocy i szkoleń.”</p>

Uzasadnienie

Wspólne dokonywanie oceny inicjatyw finansowanych w ramach programu „Perykles 2020” w kontekście rocznego programu prac będzie korzystne dla Komisji, EBC i Europolu. Taka wspólna ocena pomoże uniknąć powielania pracy i nakładania się kompetencji programu „Perykles 2020” i innych odpowiednich programów i działań realizowanych przez EBC, Europol i właściwe organy krajowe. Ponadto takie rozwiązanie zapewniłoby stworzenie wspólnej strategii przeciwdziałania oszustwom i fałszowaniu euro. Dlatego też EBC sugeruje zmianę motywu 7 projektu rozporządzenia w taki sposób, aby uwzględnić: a) przeprowadzanie przez Komisję w odpowiednim terminie konsultacji z głównymi zainteresowanymi podmiotami dotyczących rocznego programu prac oraz b) uzyskanie zgody EBC i Europolu na roczny program prac w celu jego przyjęcia.

Zmiana nr 2

Artykuł 11 projektu rozporządzenia

<p>„Artykuł 11</p> <p>Roczny program prac</p> <p>W celu wdrożenia programu Komisja przyjmuje roczne programy prac. W programach tych określa się zamierzone cele, oczekiwane wyniki, metodę realizacji oraz ich całkowitą kwotę. Obejmują one także opis działań, które mają być finansowane, orientacyjne kwoty przeznaczone na każde działanie oraz orientacyjny harmonogram realizacji. [...]”</p>	<p>„Artykuł 11</p> <p>Roczny program prac</p> <p>W celu wdrożenia programuPo zasięgnięciu w odpowiednim terminie opinii głównych zainteresowanych podmiotów w sprawie projektów rocznych programów prac oraz po uzyskaniu zgody EBC i Europolu Komisja przyjmuje roczne programy prac. W programach tych określa się zamierzone cele, oczekiwane wyniki, metodę realizacji oraz ich całkowitą kwotę. Obejmują one także opis działań, które mają być finansowane, orientacyjne kwoty przeznaczone na każde działanie oraz orientacyjny harmonogram realizacji. [...]”</p>
---	---

Uzasadnienie

Wspólne dokonywanie oceny inicjatyw finansowanych w ramach programu „Perykles 2020” w kontekście rocznego programu prac będzie korzystne dla Komisji, EBC i Europolu. Taka wspólna ocena pomoże uniknąć powielania pracy i nakładania się kompetencji programu „Perykles 2020” i innych odpowiednich programów i działań realizowanych przez EBC, Europol i właściwe organy krajowe. Ponadto takie rozwiązanie zapewniłoby stworzenie wspólnej strategii przeciwdziałania oszustwom i fałszowaniu euro. Dlatego też EBC sugeruje zmianę art. 11 projektu rozporządzenia w taki sposób, aby uwzględnić: a) przeprowadzanie przez Komisję w odpowiednim terminie konsultacji z głównymi zainteresowanymi podmiotami dotyczących rocznego programu prac oraz b) uzyskanie zgody EBC i Europolu na roczny program prac w celu jego przyjęcia.

Tekst proponowany przez Komisję	Zmiany proponowane przez EBC ⁽¹⁾
Zmiana nr 3	
Artykuł 12 ust. 3 projektu rozporządzenia	
„(3) Za ocenę programu odpowiada Komisja. Nie później niż 31 grudnia 2017, [...]”	„(3) Za ocenę programu odpowiada Komisja. Komisja przekazuje projekt końcowego sprawozdania z oceny właściwym organom krajowym wyznaczonym przez państwa członkowskie oraz uzyskuje zgodę EBC i Europolu na treść końcowego sprawozdania z oceny w ramach odpowiedniego komitetu doradczego, przewidzianego w rozporządzeniu (WE) nr 1338/2001. Nie później niż dnia 31 grudnia 2017 r., [...]”
Uzasadnienie	
Aby program „Perykles 2020” mógł osiągnąć ogólne i szczegółowe cele, priorytetem powinna pozostać jego skuteczność. EBC uważa, że decydujące znaczenie ma odpowiednia koordynacja programu „Perykles 2020” z istniejącymi programami unijnymi i krajowymi oraz z projektami EBC i Europolu. W tym względzie EBC jest zdania, że w ramach odpowiedniego komitetu doradczego, przewidzianego w rozporządzeniu (WE) nr 1338/2001, należy zasięgać opinii wszystkich głównych zainteresowanych podmiotów co do treści sprawozdania z oceny oraz uzyskać ich zgodę. W tym celu EBC przedstawia powyższą propozycję zmiany, która przyczynia się również do zwiększenia roli EBC i Europolu w ocenie efektywności i skuteczności programu „Perykles 2020” oraz możliwości jego przedłużenia, modyfikacji lub zawieszenia.	
Zmiana nr 4	
Artykuł 12 ust. 4 projektu rozporządzenia	
„(4) Ponadto, do dnia 31 grudnia 2021 r., Komisja przedstawia Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie na temat osiągnięcia celów programu.”	„(4) Ponadto Komisja przekazuje projekt sprawozdania na temat osiągnięcia celów programu właściwym organom krajowym wyznaczonym przez państwa członkowskie oraz uzyskuje zgodę EBC i Europolu na treść sprawozdania z oceny w ramach odpowiedniego komitetu doradczego, przewidzianego w rozporządzeniu (WE) nr 1338/2001. Do Do dnia 31 grudnia 2021 r., Komisja przedstawia Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie na temat osiągnięcia celów programu.”
Uzasadnienie	
Właściwe stosowanie metody oceny osiągnięcia szczegółowych celów programu „Perykles 2020” wymaga szerokiego zakresu wiedzy ogólnej i eksperckiej oraz informacji. Wynika to z treści art. 4, który zawiera wyliczenie szeregu wyników stanowiących kryteria oceny osiągnięcia celów. W tym zakresie wyniki zależą nie tylko od skutecznych działań w ramach programu „Perykles 2020”, ale także od wielu czynników zewnętrznych, w tym liczby falsyfikatów będących w obiegu, wystarczającej dostępności ludzkich, finansowych i technicznych zasobów w organach finansowych, technicznych, organach ścigania i organach sądowych, jak i od wdrażania innych szkoleń organizowanych dla tych organów. W związku z tym program „Perykles 2020” powinien podlegać ocenie pod kątem wszystkich aspektów wpływających na oszustwa i fałszowanie euro. Dlatego też EBC, Europol i właściwe organy krajowe, które dysponują znacznym zasobem odpowiedniej wiedzy i informacji w tym zakresie, powinny być w pełni zaangażowane w ocenę osiągnięcia celów programu „Perykles 2020”. Ponadto powinien istnieć obowiązek uzyskania zgody EBC i Europolu na treść końcowego sprawozdania z oceny.	
⁽¹⁾ Pogrubienie w tekście wskazuje, w którym miejscu EBC proponuje wprowadzenie nowego tekstu. Przekreślenie w tekście oznacza, że EBC proponuje wykreślenie fragmentu tekstu.	